

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
 AMERIKOJE ORGANAS

Nr. 33

New York, NY -10001- 1971 m. rugsėjo-September 24 d.

64 metai

Lietuvių laisvės siekimas tebėra gyvas

Vliko Taryba posėdžiavo New Yorke s.m. rugsėjo 10 d. Dr. J. K. Valiūnui išvykus į Europa ir Afriką, J. Audėnas, einas Vliko pirmininko pareigas, kalbėjo apie Valdybos veiklą.

J. Audėnas savo pranešime paminėjo Simo Kudirkos nuteisimą š.m. gegužės 17-20 d. Vilniuje ir jo gynimosi kalbą, kuri iš sovietinio pagrindžio spaudos, pateko į laisvojo pasaulio spaudą. Kudirka, jau tikro kankinio, didvyriška laikysena Lietuvos laisvės kovon įnešė nepaprastai didelį įnašą. Būsimajame, š.m. gruodžio mėn. Detroite Vliko Seime, šis Kudirkos žygis bus plačiai aptariamas.

Tarptautinių įvykių eilėje, šalia Sudano Komunistų buvusio sukilimo, šalia Egipte teisiųjų komunistų, kurie ruošėsi nuversti dabartinę prezidento Sadato valdžią, labai didelę reikšmę turi du tarptautiniai įvykiai: JAV siekiai užmegsti santykius su komunistine Kinija ir keturių didžiųjų valstybių - JAV, D. Britanijos, Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos susitarimą dėl Vakarų Berlyno. Šis, o taip pat ir kiti galimi susitarimai gali būti nenaudingi Baltijos valstybių bylai. V. Berlynas - ligšiol laikytinas pirmuoju to-

kiu kliuviniu. Jei, susitarus dėl Berlyno, Fed. Vokietija ratifikuotų praėj. metų rugpjūčio mėn. Bonnos su Kremliumi Maskvoje pasirašytą sutartį ir įvyktų sovietų atkakliai persama Europos Saugumo Konferencija, tai tuo atveju Baltijos valstybės būtų dar labiau izoliuotos nuo Vakarų, gi sovietams atsirastų galimybės dar daugiau veržtis į Vakarų.

Tačiau, kai Arabų pasaulis pradėjo kovą prieš sovietinį komunizmą ir imperializmą, kaip jo laisvės priešus, kai raudonoji Kinija greitu laiku pasaulinėje arenoje gali turėti svarbią reikšmę su kitomis valstybėmis lygiai, kai visoje Sovietijoje literatūrinis ir kitoks pagrindis labai gyvai reiškiasi priešspaudą, tai Baltijos tautoms atsiveria naujos galimybės tvirčiau siekti laisvės.

Į rugsėjo 2-10 d. Paryžiuje vykusią Tarparlamentarinės Sąjungos konferenciją, sekti jos darbus bei pateikti jos dalyviams žinių apie sovietų neteisėtai įvykdyta okupacija Lietuvoje, Vlikas buvo paskyręs Birutę Venskuvienę, prancūzų kalba Vliko leidžiamo biuletenio redaktore.

Vliko atstovas Australijoje J. Lapšys (jis ir Australijos Baltų Tarybos pirmininkas), dėjo daug pastangų, kad ateinančiais metais Australijoje ruošiamame didžiuliame festivaly, dalyvautu ne iš okupuotų kraštų atkviesti menininkai bei sportininkai, bet iš laisvojo pasaulio atvykę.

Vliko Valdyba, aukštai vertindama Sudano vyriausybės kovą prieš sovietinius ir vietos komunistus, kurie kėsinosi s. m. rugpjūčio 19 d. nuversti tą vyriausybę, pasiuntė raštus visom arabų vyriausybėm, supažindindama jas su Baltijos, ir kitų tautų patyrimais, ryšium su sovietiniais kėslais, vykdomais teroru, visur į savo rankas pagrobti valdžią.

Vliko vidaus veikloje tenka paminėti, kad prof. B. Kaslas, savo studiją apie Sovietų Sąjungos ir Nacių Vokietijos sąmokslą prieš Lietuvą jau baigė ir Vliko Valdyba su ta studija susipažino ir ieško leidėjo. Prof. J. Pajaujis paruošė pirmąją dalį Lietuvos Genocido knygos, Vliko Valdyba su ja susipažino ir darbą priėmė. Prof. V. Sruogienė prisiuntė Vlikui rankraštį jos paruoštos studijos "Lietuvos Steigiamasis Seimas"

Papildydamas J. Audėnas pranešimą, Vliko Valdybos vicepirmininkas prof. B. Nemickas, painformavo Tarybą apie Brazinskių bylą, pasinaudodamas žiniomis, kurias Vliko Valdybai pateikė New Yorke lankęsis Brazinskių advokatas Cadal Yardimci. Brazinskai šiuo metu yra prokuroro žinioje ir laikomi nuteistųjų kalinių kalėjime, kol Trebzondo kolegialiniame teisme bus išspiesta jų byla. Jei kas norėtų Brazinskams ką nors pasiūsti, prašoma tai atlikti per Vliką ar per BALFą.

Dr. Nemickas dar painformavo apie bendrines pabaltiečių organizacijas (komitetus, tarybas ir pan.) - Taryba jau seniau buvo pageidavusi tokių žinių ir buvo pavedusi jas surinkti Politinės Komisijos nariui B. Bieliukui. Buvo rasta net 10 tokių, savarankiškai veikiančių, organizacijų. Jų reikšmė bei svorį kovoje dėl Baltijos valstybių laisvės nū-tarta apsvarstyti kitame Tarybos posėdyje.

Taryba pageidavo, kad Vliko Seimai ateity būtų saukiami New Yorke.

Posėdy pagerbti mirusieji: Jurgis Bieliūnas, Vliko atstovybės pirmininkas Venezueloje ir prof. Birger Nerman, didelis pabaltiečių draugas

SLA 200 kuopa rengiasi paminėti savo veiklos 50 metų sukaktuves. Vaizde šios kuopos valdyba: (iš kairės) Antanas Sukauskas, pirmininkas, šios kuopos atgaivintojas, Marcelė Gri-nienė, išdininkė, Vladas Kazlauskas, vicepirmininkas, antroje eilėje - Saulius Šimoliūnas, sekretorius, Jonas Kairys, išdo-globėjas ir adv. Rimas Sukauskas-Sakis finansų sekretorius.

Lithuanian Weekly

Published Every Friday
(Except the Month of August)
by the Lithuanian Alliance of America

JUOZAS PETRENAS
EDITOR

ALGIRDAS BUDRECKIS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States\$4.00
To Foreign Countries\$5.00

307 WEST 30th STREET
NEW YORK, N. Y. 10001
Telephone LACKAWANNA 4-5529

Entered as Second Class Matter November 28, 1910,
at the Post Office at New York, N. Y., under the Act
of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai
reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio
numeriu išeinant.

Keičiant adresą būtina pranešti senaisiais adresais ir
nurodyti naujo adresą pašto zonos numerį.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Apie Antaną Sukauską

Mūsų skiltyse jau keliais atvejais buvo skelbta, kad SLA 200 kuopa minės savo gyvavimo 50 metų sukaktuves. Pagal pranešimus, žada būti labai jaukios ir kartu reikšmingos išskilmės, kurios pažymėtinos viso mūsų Susivienijimo veikloje. Kuopai sulaukti tokio garbingo amžiaus, jau geras reiškinys, o dar jeigu atsiminsim, kad ši kuopa ne tik taip sau gyvuoja, bet daro nuolatinį progresą, tai kalbamos išskilmės pasidaro dar labiau įsidėmėtinos.

* * * * *

Gal ne visi žino šios dabar garbingos kuopos praeitį. Šiandieną SLA 200 kuopa Detroito gyvenime yra reikšminga. Ji pastoviai suteikia Lietuvos viešame gyvenime daug gyvumo, rodo iniciatyvą pirmiausia savo veikloje, o taip pat ir platesne prasme visuomeniniuose reikaluose. Šios kuopos parengimai patraukia dėmesį didesnio lietuvių skaičiaus.

Bet reikia grįžti keletą metų atgal ir mes pamatysim liūdną šios kuopos būklę. Jos narių skaičius vis mažėjo, senieji apleisdavo pasaulį, o naujų visai neatsirasdavo. O dar blogiau, kad šiai kuopai nebuvo kam vadovauti. Nebuvo ir finansų sekretoriaus, kuris nariams pagelbėtų palaikyti jų turimas apdraudas. Tiesiog atsirado itarimas, kad ši kuopa galės visai išnykti, kaip tai kartais atsitinka, kai nėra gerų veikėjų, pasiaukojusių bendram lietuviškam darbui ir savo organizacijai. Bet staiga įvyko nepaprastas pasikeitimas, kuris iš karto pagerino šios kuopos bendrą būklę.

* * * * *

Iš gretimos kuopos pasiryžo

JAV IR PASAULIO LIETUVIAI

* STASYS MOLIS, vilnietis, žinomas vadovėlių mokykloms autorius, dabar rašo rusiškai ir jo zoologijos chrestomatiją išleido Maskvos leidykla.

* ČIURLIONIO ansamblis šiame sezone planuoja aplankyti su koncertais New Yorką, Bostoną, Baltimore, Philadelphia, Waterbury ir Toronto.

* "LIETUVIAI važiuokite namo" - tokį plakata, kaip spauda rašo, nešiojo ukrainiečiai, kai ten svečiavosi Vilniaus tautinis ansamblis. Jie priminė Bražinskus, Kudirką ir Simokaičius. O kada į lėktuvą išėda lietuvis, visada į jį pirmiausia žiūrima itartinai.

Prof. Dr. Rimgaudas Nemickas vienas iš žymiųjų širdies ligų specialistų, kuris be mokslinio darbo dar yra Lojolos universiteto ligoninės aštriųjų širdies ligų skyriaus direktorium šv. Kryžiaus ligoninės konsultantas, Lietuvių forumo radijo programoje kalbėjo tema: "Širdies veikimas, chirurgija, ligos, sutrikimai ir apsauga nuo susirgimų".

Dr. Algirdas Brundza sugrįžo į Bronxą neišbuvęs 6 mėnesių Afrikoje (Ghanos valstybėje), kur jis dirbo Vokiečių misijos ligoninėje.

Dr. Z.Kungys atidarė savo kabinetą Los Angeles, nusipirko apartamentus ir sako: "Dabar broliuk, teliko tik apsiženyt".

* LIETUVIŲ jaunimas, išaugęs šioje šalyje, be mažų išimčių, lietuvių spaudos - laikraščių ir žurnalų, neseka ir neskaito. Taip pareiškė S.Barzdukas "Nepriklausomos Lietuvos" laikraštyje.

ateiti į šią kuopą pasizymėjęs veikėjas Antanas Sukauskas. Jis pats persikėlė į šia merdėjimo padėtyje esančią kuopą ir trumpu laiku sugebėjo padidinti to kuopos narių skaičių. Staiga, atsirado naujų, energingų veikėjų, kurie sudarė šios Kuopos valdybą, Antanui Sukauskui pirmininkaujant. O toliau buvo dar gražiau. Ši kuopa sugebėjo savo darbais pralenkti daugelį kitų kuopų, sugebėjo išplėsti moderninį veikimą, kuris greitai buvo visų mūsų Susivienijimo veikėjų pastebėtas.

Taigi, greta SLA 200 kuopos gražaus jubiliejaus, mes turėtume paminėti ir jos atgaivintojo Antano Sukausko vaisingos darbuotės rezultatus. Juk mes žinome, kad šitokiu būdu - dėka nuoširdžių veikėjų pastangų, ir visa mūsų organizacija išaugo ir dabar pirmauja lietuvių fraternalinėje veikloje.

* * *

TEVYNĖ 2

* VYTAUTAS VOLERTAS už reikšmingą darbą Apollo 15 komuni-kacijų srity, apdovanotas NASA padėkos žymeniu.

* "ŠVYTURYS" - Hartfordo lietuvių lituanistinė mokykla, savo mokslo metus pradėjo rugsėjo 18 d.

* NUKENTĖJUSIEMS nuo nacių, dabar vokiečių įstaigos sutinka atlyginti. Nukentėjusieji turėtų kreiptis į K.Odrobny, tautybių komiteto pirmininką: 562 Hoeferstr. Welbert, 58, West Germany. Reikia nurodyti jau pradėtas bylas ir negautas sumas. Šiuo reikalu lietuvius informuoja K.Cepulis, 3548 S. Emerald Ave., Chicago, Ill.

* ROBERTAS CIBAS, Linas Slavinskas, Edmundas Paulauskas ir Genovaitė Paškevičiūtė gavo stipendijas aukštojo mokslo studijoms iš Amalgamated Clothing Workers unijos.

* "NAUJIENŲ" sukaktuvinis bankietas įvyksta spalio 31 d. V.F.W. salėje.

* LIETUVIŲ POEZIJOS rinkinį Antverpene gyvenanti poetė Zenta Tenisonaitė, paruošė niderlandų kalba. Įvadą šiai knygai parašė Antanas Vaičiulaitis. Tai pats pirminis lietuvių poezijos rinkinys niderlandų kalba.

NAUJA LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGOS VALDYBA

Rinkiminė Komisija patikrino LZS-gos narių balsavimo duomenis. Pripažinta teisėtai 118 balsų. Balsavo 51% sąjungos narių.

Į LZS Centro Valdybą išrinkti: 1. Kasniūnas Vytautas - 71, 2. Butėnas Ramojus Vladas - 65, 3. kun. Vaišnys Juozas, SJ - 59, 4. Janušaitis Jurgis - 56, 5. Pužauskas Algirdas - 50, kandi-datais liko Gintneris Antanas - 49 ir Brazdžionis Balys - 46.

Į Kontrolės Komisiją išrinkti: Selenis Vladas, Nakas Al-fonsas ir Gaižutis Jonas.

Į Garbės Teismą išrinkti: Alantas Vytautas, Mingėla Vladas ir prel. Gizinskas Leonardas.

LZS-gos Įstatai buvo priimti 76 balsais. Prieš pasisakė 19 nariu. Nuo balsavimo susilaukė 25 nariai.

SLA organizatoriai kviečiami stiprinti kuopas naujais nariais

Greitai atsiliepkite į SLA Vajaus Komisijos kvietimą. Naujų narių įrašymo paskelbtos taisyklės veikia tos pačios ir organizatoriai gali naujus narius įrašyti. O jų įrašytieji nauji nariai bus įskaityti į SLA Vajų, kuri dabar paskelbė SLA Vajaus Komisija. – Gerbiamieji SLA Veikėjai, laukiame Jūsų palankumo. Siųskite naujų narių aplikacijas tokiu pat tvarka, kaip buvo iki šio laiko!

Boston, Mass.

LIETUVOS KONSULO
ADV. ANTANO O. SHALLNOS
MIRTĮ PRISIMINUS

Mūsų konsulas prie Susivienijimo priklausė visą gyvenimą. Jis didžiavosi, kad buvo SLA nariu nuo 4 metų. Jį tėvelis prirašė kai buvo dar toks jaunas. Reikia džiaugtis, kad jis didele garbe laikė būti SLA nariu. Jį prirašė tėvas, o ir jis pats neapleido Susivienijimo visą savo amžių. Jis buvo 53 k. narys.

Labai gaila, kad prieš laidojimą buvusiam atsisveikinime buvo daug kalbėtojų, kurie minėjo jo veiklą, bet niekas nei žodžio nepasakė, kad jis buvo SLA nariu net nuo 4 metų savo amžiaus.

Adv. Antanas O. Shallna buvo labai draugiškas, net ir man daug gelbėdavo visuose reikaluose. Jam, tokiam garbingam nariui, vietoje gėlių SLA Tautinei Fondacijai siunčiau \$ 10. Išsėkis amžinai ramybėje miegas konsule, užbaigęs žemišką kelionę, o poniai Šalnienėi aš reiškiau gilia užuojautą.

J.M. Tumavičiene

Miami, Fla.

SLA 44 kuopos susirinkimas po atostogų, įvyks spalio 10 d., sekmadienį, 3 val. p.p., Miami Lietuvių Piliečių Klube.

Mūsų pirmininkė E. Jankus, kviečia sandariečius taip pat tą pačią dieną būti susirinkime.

A. Kaulakienė, 44 kuopos finansų sekretorė, ištiko nelaimė. Buvo sužeista automobilio katastrofoje prieš kelias savaites. Turime viltį ir linkime jai greitai pasveikti ir vėl darbuotis kartu su visais.

Nutarimų Sekretorė
Marge Aleksynas

Philadelphia, Pa.

SLA 135 KUOPA

Pranešame kuopos nariams, kad š.m. spalio (October) 3 d. sekmadienį, 2 val. po pietų, saukiamas mūsų kuopos susirinkimas kuris įvyks Liet. Muzikalinio Klubo patalpose, 2715 E. Allegheny Ave.

Visi nariai ir narės kviečiami susirinkime dalyvauti.

Kuopos Valdyba

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
IŠKĖLE SIMO KUDIRKOS REIKALĄ
PREZIDENTO NIXONO AKIVAIZDOJE

Dr. J. Genys, rugsėjo 12 d., republikonų tautybių valdybų pareigūnų priėmimo Baltuosiuose Rūmuose, pas prezidentą Nixoną iškėlė Simo Kudirkos nelaimingo pabėgimo ir jo pasėkmių klausimą ir prašė prezidento daryti žygius jam pagelbėti.

Prezidentas Nixonas davė kai kurių sugestijų, ką šiuo reikalu galima daryti. Siomissugestijomis buvo pasinaudota, ir Amerikos Lietuvių Taryba jau pradėjo daryti žygius nurodyta kryptimi.

Dr. J. Genys Simo Kudirkos reikalą taip pat kalbėjo su Transporto Departamento sekretorium Jean Wolpe, kuris pažadėjo paramą.

Priėmimo pas prezidentą Nixoną taip pat dalyvavo K. Oksas iš Chicagos ir J. Burgys iš Washingtono, Valstybės Prokuroras Jean Mitchell, izdo sekretorius Jean Connally, Sveikatos Mokslo ir Salpos sekretorius Richardson ir daug kitų aukštųjų pareigūnų.

Ona Nakienė
ALT Reikalų Vedėja

* DR. ALBERTAS GERUTIS Lietuvių Studijų Savaitės Vokietijoje programoje skaitė paskaitą tema: Sovietinimo ir rusinimo politikos pasėkmės Lietuvoje. Kalbėtojas nurodė, kad rusinimas Maskvai rūpi pirmoje eilėje. Juk sovietai net 1920 metų sutartimi nustatytų sienų dabar Lietuvai nepripažįsta ir paglemžė sau etnografiniu požiūriu visai lietuviškas sritis. O Donelaičio Tolminkiemį pavertė grynai rusišku vardu - Čistyje Prudy, tuo skaudžiai pažeisdami lietuvių širdis.

ATSISAKĖ PRIPAŽINTI
PROTINIAI NESVEIKU

Kudirkos aprašyme pateiktas toks prierašas: Kudirka nežinojo, kad jam grėse pasiuntimas į psichiatrinę ligoninę. Jo giminės ir draugai atsisakė paklusti saugumiečių grąšinimams ir pasirašyti raštą, kad Kudirka nesveikas protiniai. Net ir Vilniaus miesto gydytojai, Gutmano vadovaujami, priešinosi čekistų sprendimui. Jie pripažino, kad Kudirka - visiškai sveikas.

Patys sovietu maištininkai - pripažįsta, kad laikymas nervu klinikoje, tai žymiai žiauresnė bausmė už priverčiamo darbo stovyklą ar kalėjimą. (E)

TEVYNĖ 3.

Chruščevui mirus

Maskvoje tik labai pavėluotai keleta sakinių buvo pranešta apie buvusio diktatoriaus - Nikitos Chruščevo mirtį. Jis palaidotas visai paprastai, be iškilmių, ir ten nedalyvavo joks oficialus valdžios asmuo. Kremliaus įžymybės laidoja - mos Kremliaus sienoje, įmūrijant karstus ir kapą papuošiant marmurine lenta. Na, o Chruščevas tokios garbės nesulaukė, jį sėimos nariai palaidojo Novo Deivičy kapinėse. Gi prie karsto buvo vienintelė kalba. Tik jo sūnus (pirmos žmonos) Sergiejus pasakė, kad daugelis jo tėvą gerbė, daugelis keikė, bet retas abejingai pro jį praėjo. Dabartinė žmona, buvusi mokytoja Nina Petrovna, visą laiką buvus stoviškai rami, tada gailiai pravirkusi.

Gal paskutinė proga priminti, kad Chruščevas Lietuvai, net dabar paklusnių jo tarnų valdomai Lietuvai, niekada nebuvo palankus. Jis visada griežtai kalbėdavo prieš lietuvių pastangas išlaikyti bent šioki tautinį atspalvį. Žinomi jo perkūnai, kai jis išgirdo, kad Trakų pilis restauruota. "Plytos, anot jo, galėjo būti prasmingiau panaudotos". O kada, vienas iš Vilniaus aukštesniųjų vadų kreipėsi į Chruščevą, prisigerindamas ir prašydamas kada nors apsilankyti Vilniuje jis anam piktai atrėžė: "Atvažiuosiu tada, kai ten galėsiu rusiškai susikalbėti". Tad tenka pripažinti, kad Chruščiovo nuovoka lietuvių tautos požiūriu nieku nesiskyrė nuo kurio nors caro laikų uriadninko galvosenos.

* FRANK SAVICKAS, Illinois leģistratūros senatorius, gubernatoriaus R. B. Olivie kvietimu dalyvauja komisijoje, kuri tyrines šioje valstijoje gyvenančių ispanų kilmės piliečių padėtį.

* ALDONA SAVOKAITIS, iš Marquette Parko, Chicagoje, Master of Science laipsniu baigė Illinois State universitetą, Bloomington, Ill.

* ARNALDO BARSANTI, kuris daugelį metų Kaune buvo Argentinos generalinis konsulas, Buenos Aires mieste mirė sulaukęs 82 metų amžiaus. Jo žmona Stānislava Galeckaitė yra lietuvių kilmės. Jis buvo ir iki mirties pasiliko didelis lietuvių bičiulis ir palaikė su jais šiltus santykius.

Dr. Aldonos Šliupaitės garbingas amžius

Dr. Aldona Šliupaitė, Ausrininko ir didžiojo Amerikos lietuvių veikėjo dr. Jono Šliupo duktė, tais laikais, kai ji gyveno New Yorke, svečiuojasi (vaizde antroje iš dešinės) savo giminių ir artimųjų tarpe K. Siliuno šeimoje

Daktarei Aldonai Šliūpaitei suėjo 85 m. amžiaus. Ji yra plačiai žinomo visuomenės veikėjo dr. Jono Šliūpo vyriausioji dukra. Dabar gyvena Santa Monica Californijoje.

Toks garbingas amžius dažnai daro kliūčių žmogaus kasdienio gyvenimo apyvokoje, bet A. Šliūpaite dar jaučiasi pilnai pajėgi pati viena savo visus reikalus susitvarkyti. Savo artumoje neturi giminingų šeimos narių, bet savo kultūringu elgesiu yra susidariusi pažįstamų būrelį, dėl to nuobodžios vienatvės skaudžiai nepergyvena.

Kada susiranda ramesnę vailandėlę, paėmus plunksną, užrašinėja savo svarbesnius atsiminimus. Gimusi ir augusi Jono Šliūpo šeimoje, ji spėjo išgyventi gana gausiai šviesesnius ir tamsesnius dienus. Liepos pabaigoje, šv. Onos dieną, atėjo jos gimtadienis. Gražio-

je popietėje, be didelių formalumų, jos apartamente susirinko nemažas būrelis lietuvių kaimynų ir labai besišnekant, išbuvo iki sutemų.

Niekas neatnešė puošnių ir brangių dovanų, bet visi susirinko nuosirdžios draugystės vedami. Sijoje vietoje solenizantė gyvena jau ketvertas metų, bet vis dar neužmiršta New Yorke. Ten ji išgyveno daug metų, ten ji ilgai dirbo ir savo profesijoje, kaip gydytoja.

Dr. Aldona dar turi didelį norą ir pasiryžimą aplankyti tas vietas ir pamatyti kai ką iš pažįstamų. Turint didelį norą, daug kas galima įgyvendinti.

Jos Santa Monica kaimynų didžiausi ir nuosirdžiausi linkėjimai, kad drė Aldona dar ilgus metus išsilaikytų geroje sveikatoje ir dar daug, daug giedrių dienelių pergyventų.

P.V.

Zodis SLA kuopų valdyboms ir veikėjams

Mieli Broliai, Sesės!

Nuo pirmo TĖVYNĖS numerio pasirodymo 1896 metais, mūsų organas buvo Susivienijimo veiklos veidrodis. TĖVYNĖS puslapiuose spindėte spindėjo kuopų kuopelių darbai ir užsimojimai. Joks parengimėlis, joks susirinkimėlis nebuvo per kuklus TĖVYNEI. Skaitydami apie įvairių vietovių lietuvių susibūrimų atliktus ir užsimotus darbelius, laimėjimus ir mintis, Susivienijimo nariai - organo skaitytojai, pasijuto esą tikrais broliais ir sesėmis. Kuopų kronika buvo lyg iš giminių laiška saviskiams.

TĖVYNĖ ir šiandien tęsia tą gražią Susivienijimo tradiciją, TĖVYNĖ ir šiandien laukia Jūsų kuopos gyvenimo žinučių, Kuopų narių atsiekimai mokslė, darbe ar veikloje yra mūsų skaitytojams įdomūs ir brangūs.

Užtat kviečiame Jus asmeniškai ir Jūsų kuopos veikėjus - bendrai į TĖVYNĖS talką. Imkite plunksną, pieštuką ar mašinėlę. Rašykite lietuviškai ar angliškai. Laukiame Jūsų žinučių, garsinimų ir straipsnelių,

TĖVYNĖ 4

būsime patenkinti ir korespondenciniu laiškučiu. Šiais TĖVYNĖS deimantinės sukakties metais stokite į mūsų organo bendradarbius.

Jūsų darbai - Susivienijimo darbai!
Jūsų laimėjimai - Susivienijimo laimėjimai!
Jūsų mintys - Susivienijimo mintys!

SLA PILDOMOJI TARYBA

x x x x x

Stasys Dagys, buvusio Lietuvos laivyno kapitonas, netoli savo namų, pravažiuojančio automobilio, buvo sunkiai sužeistas. Dabar gydosi šv. Kryžiaus ligoninėje.

x x x x x

Plk. K. Ališauskas, knygos apie Lietuvos laisvės kovas autorius, išvyko į ligoninę, kur dr. K. Bobelio yra rūpestingai gydomas.

x x x x x

Lakūnas J. Linas, kurio tėvai gyvena Chicagoje, buvo pagerbtas JAV aviacijoje. Jam įteiktas "Outstanding Award". Jis dirba gyvybių gelbėjimo erdvėje organizacijoje.

ATTICA, N.Y. KALĖJIME
SUKILIMO ŽIAURIOS PASEKMĖS

Vienas skaudžiausių šių dienų įvykių Amerikoje, tai kalinių maištas Attica, NY, kalėjime. Jie pagrobė dalį kalėjimo pastatų, sugavo ir laikė įkaitais, 27 kalėjimo prižiūrėtojus. Pagal kalinių patiektus pernelyg griežtus reikalavimus sprendžiama, kad ši sukilimą organizavo tam tikros organizacijos už kalėjimo sienų. Vyko maištininkais ilgos derybos, gi jie reikalavo pilnos amnestijos, o pagaliau ir New Yorko gubernatoriaus dalyvavimo derybose. Gubernatorius atsisakė. Buvo patiektas maištininkams ultimatumas. Jie jo nepaisė. Tada gubernatorius įsakė jėga paimiti maištininkus. Atakoje dalyvavo policija ir kareiviai. Kada buvo mesta dujų bomba į maištininkų užimtas patalpas, išiveržusieji kareiviai matė, jog maištininkai laiko prie kiekvieno ikaito gerklės peilį grasindami juos papiauti. Prasidėjo šaudymas. Rezultate - apie 50 maištininkų ir 9 ikaitai buvo užmesti. Pirmoji versija, kad ikaitai buvo papiauti, nepasitvirtino. Jie visi, kaip ir maištininkai, buvo nušauti.

Sis įvykis sujaudino visus. Pasigirdo įvairūs kaltinimai. Gubernatorius Rockefelleris aiškinasi, kad jis "neturėjo pasirinkimo". Vykdomas tyrinėjimas ir jo metu daug kas turės paaiškėti.

* JUNGTINIŲ TAUTŲ sekretorius U Thant, kaip jau buvo pranešta, pasitraukia. Padaręs savo veiklos apžvalgą, jis kreipėsi į tautų delegaciją, patardamas būsimam sekretoriui suteikti daugiau teisių.

* W. BRANDTAS, Vak. Vokietijos kancleris, Kryme tarėsi su sovietų vadu Breznevui. Tuo tarpu pasitarimų rezultatai nepaskelbti, nes Brandtas spaudos atstovams pareiškė, kad sovietai pradeda "realiai" žiūrėti į santykius su vakarų valstybėmis.

Vasario 16 Gimnazijos abiturientai Ričardas Palavinskas ir Jonas Sonsas, birželio 16 d. baigė laikyti egzaminus brandos atestatui. Po pietų salėje juos pasveikino direktorius V. Natkevičius. Pirmiausia, jis pastebėjo, kad jau treči metai visi šios gimnazijos abiturientai išlaiko egzaminus. Pasidžiaugė abiturientų laimėjimu ir palinkėjo sėkmės studijuojant. Kvietė aktyviai reikštis lietuviškame gyvenime. Lietuvių visuomenė, suteikusi sąlygas baigti šią mokyklą, idėmiai seks jų tolimesnius žingsnius. Iš to, kiek Vasario 16 Gimnazija baigė jaunuoliai bus naudingi lietuviškajai visuomenei, ji spręs, ar verta šia mokykla remti. Prasė neužmiršti gimnazijos ir joje lankytis, čia jie bus visuomet laukiami svečiai.

Zemaitė ir Čiurlionis lietuvių veikloje

1908 m. pabaigoje Peterburge buvo suorganizuotas moterų suvažiavimas. Lietuvos moterims tame suvažiavime atstovavo 1907 m. viduryje įsteigta demokratinės krypties Lietuvos moterų sąjunga. (Jos valdybą sudarė daugiausia rašytojos). 1908 m. balandžio 21 d. Vilniuje įvykusiam Lietuvos moterų sąjungos valdybos posėdyje (dalyvavo Zemaitė, S.Kymantaitė, M. Peškauskaitė, O.Pleirytė-Puidienė, M.Putvinskaitė ir kt.), delegatėmis į suvažiavimą buvo išrinktos rašytojos G.Petkevičaitė-Bitė - lietuvių inteligentijos atstovė, "Vilniaus žinių" redakcijos narė, ir Zemaitė - kaimo moterų atstovė.

Rašytojų atvykimą Peterburgo lietuvių draugijos nusprendė panaudoti kultūrinei veiklai pagyvinti, ta proga suruošda mos literatūros vakarą. Pradžioje manyta surengti platesnį literatūros vakarą, pakviečiant taip pat ir kitas rašytojas.

Apie šį sumanymą ir parašė 1908 m. pabaigoje į Peterburgą persikėlęs ir su lietuvių kultūrinio gyvenimo suartėjęs, M.K.Čiurlionis. 1908 m. lapkričio 1 d. laiške iš Peterburgo į Plungę savo sužadėtinei rašytojai S.Kymantaitėi jis rašė apie ruošiamą literatūros vakarą ir kvietė atvykti į Peterburgą: "Moravskis prašė Tave (per mane) dalyvauti literatūros vakare, kuris numatoma 8-10 d. gruodžio. Dalyvaus P.Gabrielė ir Žymantienė, nors rodo, kad ji dėl silpnos sveikatos atsisakė. Pageidaujamas referatas apie mūsų literatūrą arba kas nors panašaus. Toliau pranešama, kad vakaras bus ruošiamas "Vilniaus žinių" laikraščio naudai, o S.Kymantaitėi kelionės išlaidas gražins.

Pakvietimus dalyvauti literatūros vakare taip pat gavo ir G.Petkevičaitė-Bitė ir Zemaitė. Apie rengiamą literatūros vakarą 1908 m. lapkričio 23 d. laiške sūnui A.Žymantui, į Ameriką Zemaitė rasė: "Mes, su P.Gabriele važiuosim Petra-

pilin, į moterų suvažiavimą. Tame laike kviečia mus petrapiliečiai, nežinau kokia ten lietuviška draugija rengia vakarą su paskaitymais. Taisome jau referatus". Zemaitė pasiryžo ta proga panagrinėti aktualią tuo metu visuomeninę-moralinę temą "apie santykius tėvų su vaikais, einančiais ir baigusiais mokslus".

1908 gruodžio 8 d. G.Petkevičaitė-Bitė ir Zemaitė išvyko į moterų suvažiavimą. (S.Kymantaitė į Peterburgą neatvažiavo.

Ta proga buvo suorganizuoti dvi tiesa, mažesnio masto literatūros vakarai. 1908 m. gruodžio 13 d. Peterburgo Lietuvių Mažaturčių savitarpinės pagalbos draugijos nariams G.Petkevičaitė-Bitė skaitė paskaitą apie "neužmirštamą atminties Povilą Višinskį", o Zemaitė - "apie santykius tarp valstiečių tėvų ir jų mokytojų vaikų". Apie tą Zemaitės paskaitą "Vilniaus žiniose" išspausdintoje korespondencijoje rašoma, kad jos "referatas" - tai ištisa eilė iš gyvenimo paimtų paveikslų. Šie paveikslai labai suprantami ir kiekvienam lietuviui inteligentui, nes daugumas jų gal kai kuriuos tų vaizdų jau pergyveno su siokiomis tokiomis atmainomis, kiti gi gal ne vienas dar prisieis pergyventi". Gruodžio 16 d. buvo surengtas kitas vakaras. G.Petkevičaitė-Bitė ir Zemaitė skaitė tas pačias paskaitas Petrapilio Labdaringosios draugijos nariams. Paskaitoje dalyvavo nemaža lietuvių studentų. Įėjimas į "paskaitų vakarus" buvo apmokamas ir pelnas skiriamas vakarus surošusiųjų draugijų naudai.

Zemaitės Peterburge skaitytas referatas buvo išspausdintas Amerikoje leistame laikraštyje "Naujienos", o 1957 m. - jos "Raštų" penktajame tome. G.Petkevičaitės-Bitės referatas "Povilas Višinskis" pasirodė "Lietuvos žiniose" o 1966 m. išspausdintas jos "Raštų" pirmajame tome.

Cia pateikti faktai yra idomūs, tiriant M.K.Čiurlionio gyvenimą Peterburge, jo ryšius su lietuvių kultūrinio gyvenimu. Aprasyti literatūros vakarai - papildė Zemaitės ir G.Petkevičaitės-Bitės visuomeninės veiklos vaizdą, paaiškina atskirų kūrinių genezę.

* EUROPOS bendroje rinkoje dalyvaujančių valstybių atstovai Briuselyje pareiškė pageidavimą, kad būtų įvykdyta Amerikos dolerio devaluacija. Washingtonas su tuo nesutinka ir nurodo, jog tai Europos kai kurių valstybių valiutos krizės nepašalins. Taip pat nurodoma, kad Vak. Vokietijos markės ir Japonijos yenos dirbtinai palaikomas žemas kursas daugiausia sutrukdo normalų prekybos kelią. Iš savo pusės Europos bendrosios rinkos valstybės labai griežtai priešinasi 10% mokesčiui į Amerika įvežamoms prekėms.

* ADVOKATAS W.KUNSTLER, kuris pagarsėjo gindamas Chicago riaušinininkus ir kitus ekstremistus, New Yorko gubernatorių Rockefellerį vadina "atsakingu už nužudymus", įvykdytus Attica kalėjimo maištininkus bemašinant. Republikonas Louis C.Wyman į tai griežtai reagavo ir pasiūlė advokatą Kunstler pašalinti iš advokatų luomo.

* TREČIAME Romos Katalikų bažnyčios suvažiavime, kuris netrukus turės įvykti, busias patiektas svarstyti kunigų celibato klausimas. Apie tai paskelbė suvažiavimo sekretariato narė, arkivyskupas Ladislau Rubin, lenkų kilmės.

* JAV KONGRESUI patiektas pasiūlymas - 5% padidinti socialinio draudimo išmokejimus išėjusiems į pensiją asmenims. Tame pačiame projekte numatoma leisti vyrams išeiti į pensiją nuo 62 metų. O dar svarbu, kad norima leisti pensininkams į metus uždirbti iki 3000 dol. ir

* SOVIETAi už mėnulio neutralizaciją. Sovietų Sąjunga kreipėsi į Jungtinių Tautų generalinį sekretorių U Thant, reikalaujanti j darbų dienotvarkę įtraukti mėnulio neutralizacijos klausimą. Turis būti sudarytas atskiras susitarimas dėl mėnulio erdvių išnaudojimo. Šis susitarimas numato uždrausti mėnulyje naudoti jėgą ir priešiškus veiksmus prieš vieną ar kitą valstybę, kuri ten bus pasiryžus atlikti mokslinius tyrinėjimus. Turi būti uždrausta mėnulio paviršių naudoti veiksams nukreiptiems į žemę. Visos valstybės, kurios pasirašys numatomą susitarimą, galės laisvai atlikti mokslinius tyrinėjimus. Mėnulyje turi būti uždrausta rengti militarinius pastatus ir bazines. Susitarusios valstybės privalo saugoti mėnulio erdvę nuo įvairių užteršimų. Turi būti apsaugoma žmogaus gyvybė ir jo veikla mėnulyje. Pagaliau nurodoma, kad jokia valstybė negalės mėnulyje reikalauti ypatingų teisių ar privilegijų.

Rašytojos Zemaitės kapas Marijampolės kapinėse.

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gussen

Dantu, ir burnos ligos

Rašo Dr. A.J.Gussenas

Gerai žinoma, kad gera mityba žmogų apsaugoja nuo ligų, o prasta dažnai ją susirgdina. Augančių vaikų kūno kaulų ir dantų sveikatingumą priklauso nuo gerai balansuoto kasdieninio maisto. Vaikų kūno ir dantų sveikatos klausimas diena iš dienos darosi vis opesnis. Atrodo, kad netolimoje ateityje net pati federalinė valdžia, bus priversta tinkamai šį klausimą išspręsti.

Odontologija paskutinių keilių dešimtmečių bėgyje suvaidino labai svarbų vaidmenį tūlių burnos ligų gydyme. Dauguma ligų, augančių vaikų, suaugusių ir senų žmonių, priklauso nuo dantų išpuvų ir pūlinių žaudoose. Tad pravartu susipažinti su svarbesnėmis dantų smegenų ligomis, nuo kurių daugiausiai nukentėję augantieji vaikai ir suaugę žmonės.

Paprasto gingvitis liga prasideda dantų smegenų uždegimu. Dažniausia nuo jo nukentėję vaikai, kuomet dygsta pieniniai - krūminiai dantukai. Jiems dygstant, dantų smegenyse kartais prasideda uždegimas, jos patinsta, skauda, kūno temperatūra kartais pakyla iki 102 laipsnių ir daugiau. Dažnai atsiranda infekcija, pūliavimas, o iš smegenų tryksta kraujas su pūliais.

Dažnai vaikai susergeri kartais gana rimtai. Pasitaiko, kad net būtina kreiptis į dantų gydytoją. Retkarčiais, net nei vaistai skausmo nesustabdo. Tada tenka virš dygstančio dantuko smegenis operuoti. Tikslai perskrodus smegenis skausmas

ZEMĖS KELIAS APLINK SAULĘ NERA PASTOVUS

Žemės skriejimas aplink Saulę dėl daugelio priežasčių yra labai sudėtingas. Apytikriai galima laikyti, kad Žemė skrieja pagal Keplerio dėsnius, bet, norint tiksliau apibūdinti judėjimą, reikia priimti išlygą, kad toji "keplerinė" orbita - nuolat pamažu kinta. Be kita ko, ilgiausias orbitos skersmuo, vadinamoji apsidų linija, sukasi orbitos plokštumoje. Šitokius, seniai pastebėtus keplerinių orbitų kitimus, kitaip vadinamus orbitų perturbacijomis, astronomai išmoko tiksliai skaičiuoti, remdamiesi Niutono mechanikos dėsniais. Einšteinas, patikslinęs gravitacijos (traukos) dėsnį, norodė ir kai ku-

pranyksta, o vaikas greit pasveiksta.

Pieniniams dantukams dygstant reikia burnoje palaikyti svarą. Tuo patys tėvai turi pasirūpinti. Paėmus vatos gabalėli, pavilgyti jį antiseptiniame skystyje ir nušluostyti kūdikio dantų smegenis; skaudamas vietas patepti su lodoglycerino skysčiu, jeigu dar nėra infekcijos. Esant infekcijai, galima smegenis patepti 5% mercurochrome skysčiu. Augantieji vaikai apsergeri šia liga vien tik nuo sužalotos, menkos mitybos.

Gingvito liga susergeri ir suaugę žmonės, kada jų protiniai dantys dygsta. Viršutine dalis smegenų atkrinta, suaižėja ir valgant po jomis išsibrauna maži maisto gabaliukai. Čia jie pūna ir rugsta, o vėliau prasideda cheminės reakcijos, putrefecation, ir atsiradus nuodingų bakterijų, prasideda ir smegenų užnuodijimas, infekcija. Kiekvienos infekcijos pasekmė - pūlinio atsiradimas, o vėliau ir danties pašalinimas.

Burnoje, dantų smegenis, kad ir patinusias galima plauti su šiais antiseptiniais skysčiais: Listerine, Boric acid, Scope, Hydrogen peroxide. Visi paminėti skysčiai yra labai geri dantų smegenims plauti, nes jie palaiko burnos švarą.

Skausmui sumažinti ir tini - mui pašalinti, galima prie žando dėti šaltus ir šiltus kompresus. Galima ir šių tablečių duoti po vieną kas dvi valandos: Alonol, Aspirin, Pyramido ir Darvon compound. Jos dalinai sumažina skausmą iki pūlinys pribrendęs pratrūks.

rias iš to šėkančias pataisas orbitu skaičiavimuose - jų tarpe ir apsidų judėjimo pataisas kurios šiaip buvo labai mažos. Bent kiek ryškesnė yra Merkurijaus apsidų judėjimo pataisa - maždaug 43" kampas per šimtmetį. Žemei atitinkama pataisa yra gerokai mažesnė - daug mažesnė už seniai apskaičiuotą ir stebėtą "niutoninį" apsidų judėjimą.

Dangaus mechanika visus sukamuosius judėjimus bei sukimosi greičius nagrinėja vadina - mosiose inercinėse sistemose: nesisukęs kūnas yra tas, kuriame nesireiškia išcentrinė jėga ar šiaip bet kurie sukimuisi būdingi pagreiciai. Tikrasis sukimasis, nustatomas pagal tokius orientyrus, kurie nesisieja su išcentrine jėga. Pava-

sario taško judėjimas tokių dangaus mechanikos duomenų visai neliečia/

Klasikinės (niutoninės) mechanikos požiūriu atrodo galima vienodai orientuoti bet kurias inercines sistemas, kad jos nesisuktų viena kitos atžvilgiu. Kitaip tariant, kryptis kosmose atrodo absoliuti. Astronomai kadaise buvo pratę sieti inercinę sistemą su aplinkinių žvaigždžių visuma. Bet žvaigždės juda, o visa Galaktika sukasi. Todėl dabar astronomai persiorientuoja į aplinkinių galaktikų visumą - į metagalaktiką. Klasikinės mechanikos požiūriu tai jau atrodo geresnis priartėjimas prie idealios inercinės sistemos.

Reliatyvumo teorijoje reikalingas pasirodo esančios sudėtingos - nis. Čia jau nėra absoliučiu orientyrų. Atskirų kosminių kūnų inercinės sistemos gali sukurti viena kitų atžvilgiu, kintant masių pasiskirstymui erdvėje. Minėtąjį planetų apsidų sukimas Einšteinas apskaičiavo Saulės inercinėje sistemoje, o tai, tiksliai sakant, netolygu orientacijai į metagalaktiką. Kas kita yra ir Žemės inercinė sistema: Saulės poveikyje ji savaip sukasi maždaug 2" kampu per šimtmetį. Toks teorijos numatytas, bet sunkiai stebėjimų susekamas reiškinys, kartais vadinamas geodezine precėsija, yra panašaus masto, kaip ir minėtosios apsidų judėjimo pataisos.

BALTIJOS TAUTŲ DRAUGAS -
BIRGER NERMAN

Š.m. rugpiūčio 22 d. Stockholme mirė žymus, pasaulinio masto, mokslininkas ir didelis Baltijos tautų draugas - prof. Birger Nerman, sulaukęs 82 m. amžiaus. Jis buvo gimęs Švedijoje 1888 m. Jį 1923 m. pakvietus dėstyti archeologiją Tartu universitete, Estijoje, Nerman pradėjo domėtis Baltijos tautomis. Jis skatino tų tautų ir Skandinavijos bendradarbiavimą kultūros bei mokslo srityse. Nerman, žinomas mokslininkas visam pasauliui, yra paskelbęs daugiau kaip 300 mokslo darbų.

Šalia mokslinio darbo, velionis beveik visą gyvenimą skelbė reikala išlaisvinti pavergtus kraštus ir, pirmiausia, Baltijos valstybes. Nerman, per pastaruosius 24 metus buvo Baltų Komiteto Švedijoje pirmininku, nuo 1959 m. vadovavo "Birželio Komitetui". Šalia kitų pareigų įvairiose organizacijose, velionis buvo Pasaulio antikomunistinės lygos Švedijos skyriaus garbės pirmininku. Jis palaikė glaudžius ryšius su daugeliu antikomunistinių organizacijų, lankydamas jų suvažiavimus ne tik Europoje, bet ir JAV, Kanadoje ir Azijoje. Velionis turėjo daug bičiulių ir lietuvių tarpe. Jam 1965 m. gegužės mėn. viešėjus New Yorke, jo veiklą įvertino Pavergtųjų Europos Kraštų Seimo Gen. Komitetas, įteikdamas medali

TO ALL LAA LODGE WORKERS

ATTENTION
ALL LAA LODGE WORKERS

Dear Fraternalists!

Since it first appeared, in 1896, our weekly organ has been the mirror of Alliance activity. The pages of TĖVYNĖ sparkled with items about the activities of our numerous lodges. No get-together, no affair was too modest for TĖVYNĖ. In reading about the accomplishments and ideas of the farflung lodges of the Lithuanian Alliance the readers felt that they were truly brothers and sisters. The short items about the lodges were like letters from relatives and friends.

Today TĖVYNĖ wishes to continue this fine tradition of the Alliance. Today TĖVYNĖ is eager for news items about your activities. Our readers appreciate and enjoy reading about the progress made by our fellow members in education, work and outside activities.

Therefore we invite you personally and your fellow lodge workers in general to help TĖVYNĖ. Use your pen, pencil or typewriter. Write in Lithuanian or English. We await your news, announcements and short articles. We also appreciate letter of correspondence.

We sincerely invite you - to join the ranks of correspondents on this, the Diamond Anniversary of our publication TĖVYNĖ!

Your Activities are Alliance Activities!
Your Accomplishments are Alliance Accomplishments!
Your Thoughts are Alliance Thoughts!

LAA EXECUTIVE BOARD

PRESIDENT FRANKLIN D. ROOSEWELT

"...The address mentioned - that Lithuania had lost its independence. That is a mistake. The independence of Lithuania is not lost but only put temporarily aside. The time will come when Lithuania will be free again. This may happen sooner than you may expect. It was a mistake on behalf of one of the speakers to say that Lithuania is a small country. In Latin America there are states even smaller than Lithuania, but they live a free and happy life.

Even the smallest nation has the same right to enjoy independence as the largest one".

President Franklin D. Roosevelt

ETHNIC CONFEDERATION TO
COORDINATE NATIONWIDE
PARTICIPATION IN ETHNIC
HERITAGE STUDIES CENTERS

WASHINGTON. The National Con-

federation of American Ethnic Groups (NCAEG) representing 67 nationwide organizations with members in nearly every state of the Union, announced formation of a national coordinating committee.

Chairman of the Coordinating Committee is Dr. Z.M. Szaz, associate professor at Troy State University (Alabama), and secretary for international relations, American Hungarian Federation. Other members are Dr. John Genys, research associate professor, University of Maryland, and public affairs director, national Lithuanian-American Council, Dr. Austin J. App, professor of English and honorary president, Federation of American Citizens of German Descent, Mr. Alexander Ostoia-Starzewski, associate editor, Washington New Approach, a Washington current events publication. Also considered for appointment to the Coordinating Committee is Dr. Blair J. Kelasa, dean, Department of Business Administration, Duquesne University.

XX

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

Rugsėjo 18, 1971

PAULINA BANULIENĖ, 17 kp., Brockton, Mass., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 14, 1922 m., mirė sausio 8, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės vaikams, Benjamin Baniulis ir Albina Gazzarelli.

MARGARET STONIS, 43 kp., So. Boston, Mass., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 13 1940 m., mirė rugpiūčio 11, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės vyrui, John Stonis.

ANTHONY JACKSEVICH, 50 kp., Binghamton, NY, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 5, 1925 m., mirė rugsėjo 9, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionio sūnui, Francis J. Jacksevich.

ADOMAS BALSIS, 57 kp., Worcester, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 3, 1929 m., mirė rugsėjo 2, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionio dukteriai, Anna C. Raymond.

ANNA ROMAN, 207 kp., So. Manchester, Conn., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 8, 1948 m., mirė liepos 19 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai, Josephine Roman-Herter.

JONAS MILUS, 238 kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 9, 1921 m., mirė rugpiūčio 14, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionio sūnui, John W. Milus.

TĖVYNĖ 7

WASHINGTON. High School seniors who live in the 11th District are invited by Congressman Joseph G. Minish to apply for designation for appointment to the service academies in July 1972.

The preliminary civil service test will be conducted in Newark on Saturday, October 2. The purpose of the examination is to provide an objective testing method which will aid Members of Congress in the selection of nominees to the US Air Force Academy, US Merchant Marine Academy and the US Naval Academy. Authorization for admission to the test and full information on requirements may be obtained by writing Congressman Minish at 438 Cannon House Office Building, Washington, DC, 20515.

Stressing that selection is based wholly on merit, Minish stated: "Every applicant is assured a fair chance to compete for designation. I urge young men in the 11th District to consider carefully the advantages of service as an officer, in a branch of our armed forces. The academies offer an excellent education at no personal cost and an interesting career. Probably more than ever before the country needs officers who can meet the standards of personal and professional excellence".

JOHN PAKEL, 260 kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 5, 1939 m., mirė birželio 6, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionio žmonai, Josephine Pakel.

ADAM DULIS, 333 kp., St. James, NY, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 1, 1937 m., mirė vasario 25, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionio Turto Administratoriui, Irving Schechter.

EMILIJA STANČIENĖ, 342 kp., Easton, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 6, 1935 m., mirė rugpiūčio 30, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės sūnui, Juozui Stančiui.

Viso.....\$ 4,490.00

Nuo pradžios šių metų
viso.....\$ 84,859.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Kęstutis Krisčiūnas, 352 kp., Detroit, Mich.

Nuo pradžios šių metų
viso.....\$ 25,250.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

Rugsėjo 18, 1971

S. Lukošius, 122 kp., Chicago Ill., už 10 sav. 1 d.

Nuo pradžios šių metų
viso.....\$ 10,892.90

* LIETUVIŲ NAMAI nupirkti Toronto miesto geroje vietoje. Tai buvęs United Church centras Alhambra ir Bloor gatvių kampe. Pirkinio kaina - 140 tūkstančių dolerių.

* VILNIUJE, kaip pasigirdama, skelbia vietos spauda, esama 50 tūkstančių telefonų. Skaičius, proporcingai paėmus, esąs pirmaujantis visoje sovietijoje.

* TADO NUTAUTO šeima iš Priekulės, Klaipėdos krašte, pasižymėjo savo muzikiniais sugebėjimais. Nutauto šeima - turi savo kapelą ir jau surengė 100 koncertų. Nutauto kapeloje groja visi 14 šeimos narių, ši kapela atliekanti net 50 senovinių melodijų.

* MAIRONIO lituanistinėje mokykloje šiemet dirba naujos mokytojos: Gintra Banaitytė-Ivaškienė, Audronė Gaigalaitė-Mėlynienė, Astra Ruzgaitė ir Genė Nutautaitė. Susirgusią mokyklos vedėją Elvyrą Ošlapienę pavaduoja Alfonsas Samušis.

* ADV. STEPONAS BRIEDIS, SLA Iždo Globėjas, praeitą savaitę savo artimųjų tarpe paminėjo 71 gimtadienį.

* ČESLOVO JANUŠO 40 kūrybinio darbo sukakčiai paminėti, rengiama jo darbų apžvalginė paroda, kuri įvyks rugsėjo 25-26 dienomis Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd. Brooklyn, NY. Parodą rengia Lietuvių Moterų Klubu Federacija.

LIETUVOJE buvo rašyta apie vadinamas reprezentacines užėigas ar valgyklas, kaip "Šeduvos malūna" ir kitas. Pasirodo, tariamas bilzgesys greit nublinksta, nes "Lit. ir Menas" teigia, kad "malūnas" nebetraukia pravažiuojančių ir šiaip keleivių. Esą, velniai liko tie patys, bet... salėse šalta, nebėra svetingumo, belikę cepelinai, kuriuos gali valgyti bet kur. (E.)

* PARYŽIAUS policijos aukštesnieji pareigūnai pagrasino Prancūzijos valdžiai, kad jie apsupas finansų ministeriją, ministerio pirmininko ir prezidento raštines, jeigu jų reikalavimai nebus įvykdyti. Vidaus reikalų ministeris Raymond Marcelin policijos sąjungos vadus, kurie iškėlė arba palaikė tokį reikalavimą, atleido iš pareigų, o kitus paleido į pensiją.

* LUNA 18 - raketa-laivas, kuri sovietai paleido į mėnulį, jų pačių prisipažinimu, krisdamas sudužo. Po trijų astronautų tragiškos mirties, tai dar viena jų nesėkmė dangaus erdvės tyrinėjimuose.

* PIRMOJI lietuvių moksleivių sporto šventė Chicagoje surušta rugsėjo 18-19 dienomis.

AUKOS SLA TAUTINEI FONDACIJAI

SLA garbinga veikėja J.M.Tumavičienė atsiuntė \$ 10, vietoje gėlių prie adv. A.Shallnos karsto. Ji taip pat paaukojo \$ 10 į dr. M.J.Viniko fondą, pagerbdama Onos Vinikienės atminimą.

Toronte 5 lietuviai gydytojai: dr. Valadka, dr. Yčas, dr. Sungaila, dr. S.Pacevičius ir dr. A.Pacevičius, atidarė naują Medicinos Centrą.

* BOSTONO lituanistinei mokyklai paremti rengiamas bankietas Lietuvių Piliečių Klube spalio 9 d. Programą atliks O. Ivaškienės vadovaujamas tautinių šokių ansamblis.

* ALEKSAS VILDŽIŪNAS, dabartinis Chicagos gyventojas, o anksčiau laikais gyvenęs Venetijoje, šią vasarą iškeliavo dar kartą žvilgtelėti į tas vietas, kur anksčiau gyveno. Jam rūpėjo ten esančių lietuvių būklė. Nenorėdamas, kad jo patyrimai dingtų be pėdsakų, Vildžiūnas daugelį vietų, didelių skaičių asmenų ir puošnių pietų krašto vaizdų nufilmavo, ir galės pradžiuginti išpūdžių trokštančius tėvynainius.

LIETUVOS MOKSLŲ akademija spaudoje paskelbė, kad joje vakuoja kai kurios tikrųjų narių ir narių korespondentų vietos. Tikrųjų narių trūksta, po vieną, matematikai, biologijai (gyvulių fiziologijai), miškininkystei ir menotyrai. Narių korespondentų trūksta net vienuolika, iš jų po vieną istorijai, archeologijai ir filosofijai ir du - lietuvių kalbai. Kandidatai tegali būti mokslininkai, pasižymėję mokslo darbais. (E.)

Kpt. Algimantas N.Šetikas 1964 m. baigė universitetą ir ROTC New Yorke ir buvo pakeltas į j.ltn. laipsnį. Karinę tarnybą pradėjo Amerikoje ir baigė parašiutininkų (Air Borne) kursus. Vėliau buvo išsiųstas į Vak. Vokietiją, kur buvo pakeltas į leitenanto ir kapitono laipsnius. Buvo pasiųstas su daliniu į Prancūziją apsaugai USA daliniams apleidžiant ten įgulas. 1967 m. buvo išsiųstas į Vietnamą. Po metų grįžęs, baigė aukštesniąją karininkų mokyklą Georgia valstijoje. o 1971 m. vasario 16 d. buvo vėl išsiųstas į Vietnamą, kur ir dabar tebetarnauja.

Kpt. A.Šetikas, lankydamas New Yorke universitetą, yra įdėjęs didelį veiklos indėlį jaunimo organizacijose, ypač skautų eilėse, eidamas įvairias pareigas. Skautų Sąjungos vadovybė, įvertindama jo darbus, pakėlė jį į paskautininkio laipsnį.

Linkėtina kpt. Šetikui sveikam grįžti iš Vietnamo pas savo mielą žmoną ir du sūnus, kurie gyvena pas jo tėvelius, Antaną ir Genutę Šetikus, Oldseybrooke, Conn.

VILNIAUS OPEROS ir baletu teatro naują sezoną atidarė rugsėjo 15 d. Kutuzovo (buv. Napoleono) aikštėje buvo pastatyta Verdi opera "Aida". (E.)

DIRVA

TAUTINĖS
MINTIES
LAIKRAŠTIS

Isteigtas 1915

6907 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO, 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, eina 2 kartu į savaitę Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams - \$13.00, pusei metų - \$7.00
Susipažinimui - 2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS IR GERIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesneje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir priemiestiuose metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, trims mėnesiams - \$6.00, vienam mėnesiui \$2.00. Kitose JAV vietose metams - \$18.00, pusei metų - \$10.00, trims mėnesiams - \$5.00, vienam mėnesiui - \$1.75. Kanadoje metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$2.00. Užsienioose metams - \$21.00, pusei metų - \$11.00, vienam mėnesiui \$2.50.

NAUJIENAS gaukite, jei pasiųsite čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 66-ius metus. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. PRENUMERATA: - METAMS - \$ 7.00.

Užsisakykite KELEIVIO 1971 metų kalendorių.

Jo kaina \$ 1.50.

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Tel. 296-2244

SHALINS
(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.

prie Forest P'way stoties
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Garbingai aptarnauja
laidovėms
Koplyčios
visose miesto dalyse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS